

S vozíkem do divadla? Jde to všude, ale ne vždy bez pomoci

Divadla a další kulturní zařízení zvyšují atraktivitu měst. Na zajímavá představení se návštěvníci rádi vrací. A díky pozitivnímu přístupu provozovatelů mezi ně stále více patří také lidé na vozíku.

Jsou divadla, do kterých mají vozíčkáři naprosto bezproblémový přístup. Nemusejí nikoho žádat o pomoc, čekat na asistenci, a toho si vozíčkáři obvykle velmi cení. Irena Hufová, která je na vozík upoutaná přes čtyřicet let svého života, si proto nemůže vynachválit divadla, která leží v samotném středu Ostravy. „Do těch chodím opravdu moc ráda,” říká.

Už přístupy do divadel jsou pro lidi na vozíku zpravidla pohodlné, většina z nich je totiž poblíž tramvajových zastávek. A pokud přijedou autem, mají přímo u divadla k dispozici vyhrazená parkoviště pro vozíčkáře. Přístup k šatně je díky prostorným chodbám snadný, výtah doveze handicapované návštěvníky přímo ke dveřím do divadelního sálu. V hledišti mají vyhrazena čtyři místa, ze kterých je dobře vidět i slyšet. Pohodlně se lidé na vozíku dostanou také k občerstvení. „Ovšem než se dostanu ze svého místa, dojedu k výtahu a přemístím se k bufetu, všichni mě předběhnou,” směje se paní Irena.

Vyměnit by Hufová doporučovala sedačky u šaten, které jsou příliš nízké a nepohodlné pro lidi s pohybovými obtížemi. „Vím o tom, že například ženy o berličích nebo mnozí starší lidé, kterým nohy už tolik neslouží, mají problémy si tam sednout,” podotkla Hufová.

Na vozíku je už od dob, kdy byla ještě malá holka, o aktivní přístup k životu ji to ale nepřipravilo. „V dětství jsem třeba hrála na vozíku basketbal. Teď už ale dávám přednost kulturním akcím. Miluji například koncerty. A do divadel si pravidelně pořizuji permanentní vstupenky na celý rok. Navštěvuji je například s mojí kamarádkou – kadeřnicí,” řekla Hufová.

Investice do vaší budoucnosti

Evropská uniePODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Ačkoliv jsou tyto kulturní instituce ve většině případů k vozíčkářům vstřícné, bez pomoci se na představení stejně nedostanou. „Vše ale vynahradí ochota,“ chválí Hufová.

Obsluhu, kterou přivoláte zvonkem u vchodu, potřebují k tomu, aby odemkla plošinu ke zdolání schodů do foyer divadla. „Vozíčkář se dostane do vchodu, kde mu obsluha pomůže na pojezdovou rampu. Pak už se pohodlně dostane na místa pro ně vyhrazená. Všude dál jsou nájezdové plošiny. I k restauracím. Divadla v Ostravě jsou na návštěvníky s handicapem přichystána dobře,“ uvedl Karel Ulrich, provozní šéf dvou ostravských divadel. A ještě dodává, že zdravotně postižení mají o polovinu levnější vstupné.

Dobu, kdy se vozíčkáři na divadelní představení nemohli dostat, pamatuje Irena Hufová dobře. I postupné změny, které začaly divadlo lidem s podobnými obtížemi přibližovat. „Později jsme se do divadla dostávali technickým vchodem, místa pro vozíčkáře byla přímo u jeviště. Ale odtamtud jsem se zase nedostala na toaletu ani k občerstvení. Od posledních úprav už je to zase pro vozíčkáře mnohem přívětivější,“ podotkla.

Naopak premiérovou byla pro Irenu Hufovou návštěva loutkového divadla, jehož interiér detailně poznala až díky projektu Cestovní ruch bez bariér. Ten je financován z prostředků Evropské unie v rámci regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko a také z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Irena Hufová v rámci projektu hodnotí přístupnost vyhledávaných turistických cílů pro lidi s pohybovými obtížemi.

„Do starší budovy se vejdou dva vozíčkáři po bocích nebo děti přesadíme do sedaček. Nová přístavba je celá bezbariérová. Tam jsme přesunuli i všechna představení pro dospělé, která v našem divadle hrajeme,“ popsala produkční Ivana Kytlicová. V divadle mají i řadu programů zaměřených speciálně na malé děti. Hlediště je přitom variabilní, a tak při nich děti nemusejí ani sedět spořádaně v sedadlech či na židlích. „K dispozici mají celou plochu, jsou tu rozložené karimatky či koberce, prostě tak, aby to bylo dětem pohodlné,“ řekla Kytlicová.

Uzpůsobena vozíčkářům je i přilehlá kavárna, nejen díky bezbariérovému vstupu. Může to na první pohled vypadat jako maličkost, ale například stoly tam mají právě tak vysoké, že se k nim vozíčkář bez problémů zasune a nemusí jako mnohde jinde sedět s kávou u rohu stolu nebo ji mít nad klínem. „Tady přijdu i příště. Sice se bez problémů dostanu například do kaváren v nákupních centrech, tam se ale cítím jako ve výkladní skříni. Těch příjemnějších, intimnějších kaváren, kam bych se bez problémů dostala, je málo,“ dodává. A přidává další zajímavý postřeh, který více méně s návštěvou kulturních akcí souvisí. „Ráda chodím na

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

koncerty do ostravské víceúčelové haly, protože je na vozíčkáře po stránce vybavení dobře zařízena. Mají tam například několik nových bezbariérových toalet. A důležité je, že klíč od nich má ochranka, takže už je neobsazují zdraví lidé,“ vysvětlila.

Z takové kulturní nabídky si obyvatelé dvacet kilometrů vzdáleného Frýdku-Místku sice vybírat nemohou, ale možnost zajít si na dobré divadlo či zajímavý koncert jim nabízí například tamní kulturní zařízení. Stálou scénu tam sice nemají, ale se svými představeními tam pravidelně zájždějí například divadla z Ostravy, Prahy, Olomouce či Českého Těšína, ale i menší divadélka, která hrají pro děti. Na divadelní představení tu tak mohou pravidelně docházet například žáci z místní mateřské a základní školy, kterou navštěvují zejména žáci se zdravotním postižením, tedy i ti, kteří jsou na vozíku.

„Vozíčkáři pravidelně navštěvují třeba cestovatelské přednášky, které pořádáme několikrát do roka,“ uvedl správce frýdecké scény Aleš Najman. Zdejší scéna prošla v roce 2003 rekonstrukcí, v rámci které se objekt „sladil“ i s potřebami lidí s pohybovými potížemi. Do objektu se vozíčkáři dostávají po nájezdové rampě z boku budovy, pokud si chtějí koupit jen vstupenky na představení, nemusí ani dovnitř. *„Zvenku budovy je zvonek. Slečna z předprodeje sejde dolů a vstupenky jim přinese,“* popsala Gabriela Skotnicová, manažerka produkce kulturních zařízení. *„V nejbližší době bude přítom prodej na všechny akce a představení soustředěn do místního informačního centra, které je kompletně bezbariérové, takže to bude pro vozíčkáře lepší,“* dodala.

Pravidelnými návštěvníky veřejných představení jsou například členové sportovního klubu vozíčkářů. Obvykle se účastní i doprovodných akcí. *„Rádi se podívají i do předsálí, aby byli mezi lidmi, bývají tady i různé prodejní stánky,“* sdělila Skotnicová. Vozíčkáři si nemusejí nechat ujít ani akce, které se konají v historické budově disponující společenským sálem, jenž byl postaven už v předminulém století. Zhruba před deseti lety byla totiž dostavěna nájezdová rampa a v budově je rovněž zřízena i toaleta pro vozíčkáře.

Ve Frýdku-Místku je možné navštívit i ochotnické divadlo. Po revoluci se těmto divadlům moc nedařilo, ale teď se tradice pomalu vrací. Ochotníci mají své působiště vedle sokolovny na okraji sídliště Bezruč a mezi nejčastější návštěvníky patří malé děti s rodiči. *„Máme ale i představení pro dospělé, a to i pro ty z řad starších diváků,“* informovala Veronika Tobolová, které zajišťuje programovou náplň. Ochotnická tradice se ve Frýdku-Místku předává z generace na generaci už od roku 1931.

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Svou stálou divadelní scénou má i město Český Těšín. Za kulturou tu chodí diváci od těch nejmenších až po seniory. „Starší lidé využívají hlavně předplatné, a tak k nám chodí pravidelně. Sjíždějí se sem lidé ze širokého okolí,“ říká vedoucí marketingového oddělení Dagmar Pavlíková. Do divadla mají pohodlný přístup i lidé s pohybovými potížemi. Přístup zepředu i z boku do divadla je totiž bezbariérový.

Irena Hufová před divadelním vstupem pro vozíčkáře.
Dovnitř se dostane, aniž by někoho musela žádat o pomoc.
I když pomoci gentlemanů se nezříká.

Divadla mohou být moderní atraktivní stavbou a současně zcela bezbariérová.

Investice do vaší budoucnosti

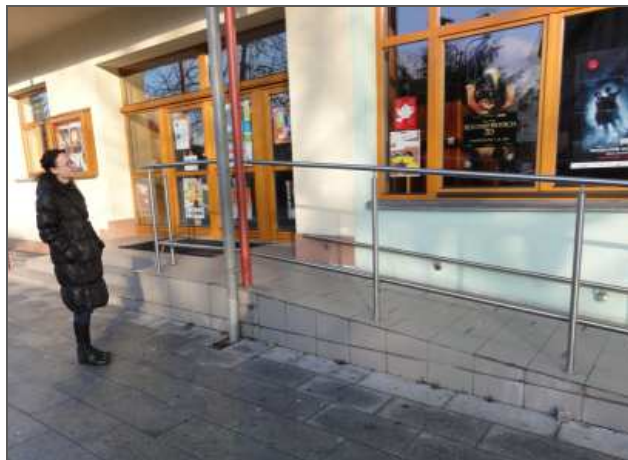
Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

V této kavárně vozíčkáři zase vítají, že se mohou pohodlně zasunout ke stolu.

Gabriela Skotnicová vysvětlila, jak se lidé s pohybovými obtížemi dostanou do kulturního zařízení.

Výtah pomůže vozíčkářům, ale i těm návštěvníkům, kteří se chtějí vyhnout schodišti, dostat do všech pater.

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

